

Malmö stad

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Typ av dokument	Riktlinjer
Beslutat av	Arbetsmarknads- och socialnämnden
Fastställelse	2017-11-28
Ansvarig	Arbetsmarknads- och socialförvaltningen
Revideras	2020

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens riktlinjer för stöd, myndighetsutövning och insatser till barn och unga

Innehåll

Inledning.....	3
Syfte och innehåll.....	3
Övriga riktlinjer och planer.....	4
Målgrupp.....	4
Kvalitet.....	4
Disposition.....	5
Definitioner.....	5
Kunskapsbaserad verksamhet.....	6
Den bästa tillgängliga kunskapen.....	6
De professionellas expertis.....	6
De enskildas situation, erfarenheter och önskemål.....	7
Säker och jämlik vård.....	7
Systematiskt förbättringsarbete.....	7
Gemensam arbetsprocess.....	8
Jämställd och jämlik vård.....	8
Tillgänglig vård.....	9
Information.....	9
Stöd och vård.....	9
Om familjehemsvård.....	9
Individanpassad vård.....	10
Utbildning och hälsa.....	11
Delaktighet.....	12
Effektiv verksamhet.....	12
Mäta resultat.....	12
Samverkan.....	12

Inledning

Socialtjänsten har det övergripande ansvaret för att barn och unga i samhället som far illa eller som riskerar att fara illa får det skydd och stöd som de behöver.

Socialtjänstlagen (2001:453) anger ramarna för socialtjänstens uppgift och ansvar.

Kompletterande bestämmelser finns i socialtjänstförordningen (2001:937).

Därutöver finns en rad lagar som styr socialtjänstens arbete och som anställda inom socialtjänsten ska vara förtrogen med; bl.a. förvaltningslagen (1986:223), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, och föräldrabalken (1949:381).

Socialstyrelsen förtydligar i olika föreskrifter och allmänna råd hur socialtjänsten ska arbeta i praktiken utifrån ovan angivna lagar; Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS (2014:5) om handläggning av ärenden som gäller barn och unga (SOSFS 2014:6), om socialnämndens ansvar för barn och unga i jourhem, familjehem eller hem för vård eller boende (SOSFS 2012:11) samt allmänna råd om tillämpningen av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (SOSFS 1997:15). Vidare har Socialstyrelsen tagit fram olika former av kunskapsstöd för socialtjänstens personal vilka ska användas som vägledning och stöd i arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Riktlinjerna för arbetsmarknads- och socialförvaltningens stöd, myndighetsutövning och insatser gällande barn och unga omfattar de verksamheter inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen som arbetar med myndighetsutövning samt stöd och insatser i öppenvård och familjehemvård riktade till barn och unga, och deras vårdnadshavare.

Syfte och innehåll

Dessa riktlinjer utgår från de lagar och andra dokument som reglerar kommunens arbete med barn och unga som riskerar att fara illa eller som har behov av stöd och insatser från socialtjänsten. De är ett förtydligande av hur Malmö stad ska tillämpa bestämmelserna och utgör ett ramverk för hur socialtjänstens arbete med stöd, myndighetsutövning och insatser ska bedrivas effektivt och med kvalitet.

Riktlinjerna ska säkerställa att likställighet råder i socialtjänstens olika delar samt att det enskilda barnets behov blir uppmärksammat och att barnet får insatser baserat på individuella behov. Riktlinjerna ska stärka arbetsmarknads- och socialförvaltningens kontinuerliga strävan att uppnå ökad kvalitet i arbetet med utsatta flickor och pojkar. I enlighet med principen om likställighet gäller lika rätt oavsett kön, kulturell tillhörighet eller geografiskt boende. Detta anges också i artikel 2 i Barnkonventionen som tydliggör att barnet ska få sina rättigheter tillgodosedda utan åtskillnad av något slag.¹

Riktlinjer ska vara politiskt beslutade enligt gällande delegationsordning. De riktar sig dock främst till personal som arbetar med målgruppen i Malmö stad. Då de anger inom vilka ramar som socialtjänstens stöd, myndighetsutövning och insatser till barn och ungdomar i Malmö stad ska bedrivas, kan de vara av intresse för alla som tillhör, möter eller arbetar med målgruppen i Malmö.

¹ <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#full>

I arbetsmarknads- och socialnämndens budget anges mål för verksamheterna, vilket också omfattar nämndens uppdrag gällande barn och unga. Dessa mål anger på vilket sätt arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges målområde En stad för barn och unga, och uttrycker ett förväntat resultat vilket också styr socialtjänstens verksamhet för barn och unga.²

Riktlinjerna har sin utgångspunkt i socialtjänstlagens vägledande principer som säger att socialtjänsten ska präglas av frivillighet och självbestämmande, kontinuitet, flexibilitet, normalisering, närhet och valfrihet samt respekt för den enskildes rätt att bestämma över sitt eget liv.

Övriga riktlinjer och planer

Det finns ytterligare planer, riktlinjer och vägledande dokument som arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska följa, vilka är fastställda på lokal, regional eller nationell nivå.

Malmö stad har beslutat om en utvecklingsplan för barns rättigheter som omfattar samtliga förvaltningar.³ Den reglerar vilket utvecklingsarbete som ska äga rum för att stärka barnets rättigheter inom alla delar av kommunens verksamheter.

Riktlinjer för kommunens arbete med barn och unga finns även inom Malmö stads riktlinjer för missbruks- och beroendevården i form av rekommendationer avseende stöd och insatser till barn och unga, som anhöriga eller med egen missbruksproblematik.⁴ Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska följa dessa i de verksamheter som arbetar med stöd, myndighetsutövning och insatser till barn och unga.

Målgrupp

Målgruppen är barn och unga mellan 0-21 år som far illa eller riskerar att fara illa, och som genomgår utredning eller får insatser enligt SoL eller LVU. Målgruppen omfattar även dessa barns och ungas vårdnadshavare, samt de uppdragstagare som utför insatser.

Kvalitet

I SoL framgår att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras. Socialstyrelsen har tagit fram en modell för kunskapsstyrning som beskriver metoder för att systematiskt utveckla, följa upp och utvärdera socialtjänsten. Modellen utgår från de mål och krav som ställs på socialtjänsten i lagstiftningen. Socialstyrelsen lyfter fram sex egenskaper eller dimensioner som en god kvalitet i socialtjänsten ska innehålla.⁵

² <https://komin.malmo.se/Forvaltningar/Arbetsmarknads---socialforvaltningen/Mal--styrning/Styrande-och-stodjande-dokument.html>

³ https://komin.malmo.se/download/18.5351434615f0182cc2241848/1507642485210/Utvecklingsplan_210x210_barnra%CC%88ttigheter.pdf

⁴ <https://komin.malmo.se/download/18.478f4004151ee2c6067cdc27/1503475178843/Riktlinjer+Malm%C3%B6+stads+missbruks-+och+beroendev%C3%A5rd..pdf>

⁵ *Tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten*. Lägesrapport 2015.

Socialstyrelsen

Förslag till nationell modell för kunskapsstyrning. Socialstyrelsen 2012.

Kunskapsbaserad

Vården och omsorgen ska baseras på bästa tillgängliga kunskap och bygga på både vetenskap och beprövad erfarenhet.

Säker

Vården och omsorgen ska vara säker. Verksamheten ska präglas av rättssäkerhet.

Individanpassad

Vården och omsorgen ska ges med respekt för individens specifika behov, förväntningar och integritet. Individerna ska ges möjlighet att vara delaktiga.

Effektiv

Vården och omsorgen ska utnyttja tillgängliga resurser på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål.

Jämlik

Vården och omsorgen ska tillhandahållas och fördelas på lika villkor för alla.

Tillgänglig

Vården och omsorgen ska vara tillgänglig, ges i rimlig tid och ingen ska behöva vänta oskälig tid på vård eller omsorg.

Disposition

Riktlinjernas upplägg bygger på de ovanstående kvalitetsdimensionerna. Flera delar i riktlinjerna kan innehålla kvalitetsaspekter från mer än en dimension, exempelvis kan en riktlinje säkerställa både individanpassad vård och säker vård. I detta dokument har riktlinjerna placerats i det avsnitt som bedömts mest lämpligt.

Definitioner

Barn: Den juridiska definitionen av ett barn är en person som är 0-18 år.

Ungdom: Förutom begreppet barn används också ungdom för att beteckna gruppen barn 13-18 år.

Ung: Begreppet ung används för att beteckna barn eller vuxna (det vill säga personer över 18 år) som befinner sig mellan barndom och vuxenliv.

Definitionerna varierar, men avser oftast personer upp till 25 år.

Heldygnsvistelse: (inom socialtjänsten:) vistelse även under nattetid som ges med stöd av SoL, LSS, LVU eller LVM⁶. Vid SoL, LVU och LVM innebär heldygnsvistelse i allmänhet någon form av vård utanför hemmet som täcker hela dygn och kan pågå avsevärd tid även hela eller delar av uppväxten.

Myndighetsutövning: handläggning av ansökningar om stöd gällande barn och unga samt anmälningar om oro för att ett barn eller ungdom far illa, utredning enligt 11:1 SoL eller enligt 11:1 SoL med stöd av 11:2 SoL, samt beslut, genomförande och uppföljning av bistånd enligt SoL eller LVU.

Insats: Åtgärd eller paket av åtgärder som syftar till att förebygga eller behandla problem samt tillgodose behov hos barn och unga samt deras vårdnadshavare.

⁶ <http://termbank.socialstyrelsen.se/showterm.php?ftid=757>

Kunskapsbaserad verksamhet

En kunskapsbaserad verksamhet bygger på den bästa tillgängliga kunskapen, de professionellas expertis och de enskildas situation, erfarenhet och önskemål.

Den bästa tillgängliga kunskapen

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska använda kunskapsbaserade metoder och bedömningsinstrument vid utredning och bedömning av behov, samt i insatser till barn och unga som har behov av stöd från socialtjänsten.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska erhålla kunskap genom att arbeta i enlighet med gällande föreskrifter, riktlinjer och planer samt annat vägledande kunskapsmaterial i enlighet med vad som angivits i inledningen.

Att säkerställa att det finns en kunskap om målgruppens sammansättning och behov samt om resultat av de insatser som erbjuds förutsätter att arbetsmarknads- och socialförvaltningen har verktyg och rutiner för kartläggning och systematisk uppföljning av resultat. Kartläggningar och systematisk uppföljning ska användas för planering av stöd- och förebyggande insatser. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska sprida den kunskap om målgruppen samt om resultat av insatser som kommer av uppföljningar och använda den för att utveckla och implementera metoder och arbetssätt som förbättrar verksamheten.

Individuell uppföljning och systematisk dokumentation av utredning och insatser är en förutsättning för att få kunskap om målgruppen på aggregerad nivå, samt om resultatet av de insatser som erbjuds. I arbetsmarknads- och socialförvaltningen sker uppföljning och dokumentation i enlighet med dokumentationssystemet Barns Behov i Centrum (BBIC). BBIC bygger i sin tur på ovan nämnda Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation samt om handläggning av ärenden som rör barn och unga. Arbetsmarknads- och socialförvaltningens har en kärnprocess för aktualisering, utredning, LVU, samt utforma och följa upp uppdrag till utförare (se avsnittet om säker, jämlik och tillgänglig vård) gällande barn och unga, som ytterligare säkerställer enhetlig uppföljning och dokumentation.

Barn och unga som är placerade i heldygnsvistelse är en särskilt utsatt grupp med ökade risker för psykisk och fysisk ohälsa. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för barn och unga som placeras utanför det egna hemmet. Denna grupp följs därför särskilt upp årligen på aggregerad nivå.

De professionellas expertis

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska tillhandahålla behövlig kompetensutveckling för personal inom socialtjänstens verksamheter för barn och unga. Denna ska innefatta aktuell kunskap samt utbildning och metodstöd i de arbetssätt, metoder och bedömningsinstrument som ska användas.

Enligt SoL ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. När det gäller utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder gällande barn och unga regleras kraven på kompetens i särskilda föreskrifter.⁷ Kompetenskrav på socialsekreterare som arbetar med målgruppen i dessa riktlinjer regleras vidare i Malmö stads arbetsvärderingar gällande befattningar för socialsekreterare.

Personalens kompetens inom socialtjänstens verksamheter för barn och unga handlar också om att de ska vara uppdaterade gällande aktuell kunskap samt att kunna tillämpa de arbetssätt och metoder som arbetsmarknads- och socialförvaltningen har beslutat ska användas. För att dessa ska kunna implementeras och vidmakthållas långsiktigt krävs organisatoriska förutsättningar samt fortlöpande utbildning och metodstöd.

De enskildas situation, erfarenheter och önskemål

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska regelbundet inhämta synpunkter från enskilda inom målgruppen.

Tredje benet i en kunskapsbaserad verksamhet handlar om de enskildas erfarenheter och önskemål. De enskilda kan ha inflytande på olika nivåer; individuell nivå, inflytande på verksamhetsnivå samt inflytande på organisations- eller systemnivå.

När det gäller barn och unga som har kontakt med socialtjänsten finns det särskilda utmaningar, då barn och unga är i en mer utsatt position och beroendeställning till vuxna, både till sina vårdnadshavare och till andra vuxna som de möter, exempelvis socialsekreteraren. Inhämtande av kunskap om synpunkter och erfarenheter från barn och unga på verksamhetsnivå sker genom den nationella brukarenkäten som riktar sig personer från 13 år och uppåt, samt genom en barnenkät som ska erbjudas alla barn och ungdomar i samband med att en utredning enligt 11:1 SoL med stöd av 11:2 SoL avslutas. Ett kontinuerligt utvecklingsarbete behövs för att inhämta synpunkter och kunskap från målgruppen.

Angående barns och ungas inflytande på individuell nivå, se avsnittet *Delaktighet under Individanpassad vård*.

Säker och jämlik vård

Barn- och ungdomsvården ska vara säker och tillhandahållas och fördelas på lika villkor för alla. Riskförebyggande verksamhet ska förhindra skador och verksamheten ska präglas av rättssäkerhet.

Systematiskt förbättringsarbete

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska genomföra riskanalyser och egenkontroller i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Detta för att säkerställa att

⁷ Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter om behörighet att utföra vissa arbetsuppgifter i barn- och ungdomsvården. SOSFS 2014:7.

verksamheten uppnår ställda krav och mål. Förvaltningens styr- och ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete tydliggör att egenkontroller ska genomföras i förhållande till förvaltningens viktigaste processer.

I SoL finns bestämmelser om lex Sarah som innebär att personer som är verksamma inom socialtjänsten är skyldiga att rapportera missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden till den som bedriver verksamhet enligt SoL eller LSS. Den som bedriver verksamheten ska utreda och avhjälpa eller undanröja det rapporterade missförhållandet utan dröjsmål.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har rutiner för hantering av Lex Sarah som omfattar barn- och ungdomsvården. Arbetet med Lex Sarah bidrar till att upptäcka och rätta till brister i verksamheten och förhindra att liknande missförhållanden uppkommer igen. Rutinerna bidrar till en säker vård genom att de är ett led i verksamhetens kvalitetsutveckling.

Gemensam arbetsprocess

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska ha enhetliga processer för handläggning, dokumentation och uppföljning av ärenden enligt SoL och LVU avseende pojkar och flickor.

I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår att den som bedriver socialtjänst ska identifiera, beskriva och fastställa de processer och rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Den som bedriver socialtjänst ska säkerställa att verksamhetens personal arbetar i enlighet med processerna och rutinerna i ledningssystemet.

De gemensamma processerna för handläggning och dokumentation samt uppföljning finns på Malmö stads intranät Komin. Avdelningarna inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen har ansvar för att anställda arbetar i enlighet med dessa.

Jämställd och jämlik vård

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska ha arbetsätt och verktyg som främjar en jämlik och jämställd handläggning och biståndsbedömning.

Malmö stad har en utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering. Den har som mål att alla verksamheter i Malmö stad ska arbeta för likvärdig verksamhet, service och bemötande, likvärdig myndighetsutövning och fördelning av resurser samt jämställd fördelning av makt och inflytande till alla kvinnor och män, flickor och pojkar.⁸

Jämställd vård innebär att vård och omsorg tillhandahålls och fördelas på lika villkor för alla kön. För att detta ska ske i praktiken vid bedömningar och beslut av insatser behöver det vara en integrerad del i det dagliga arbetet. Arbetsmarknads-

⁸https://komin.malmo.se/download/18.2b56f4113ec05ff84f25921/1503475362566/Jmndhetsintegrering+Utvecklingsplan_korr9aug.pdf

och socialförvaltningen ska ha arbetssätt och verktyg som främjar en jämställd och jämlik handläggning och biståndsbedömning.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska ta fram och analysera könsuppdelad statistik i alla aggregerade uppföljningar och kartläggningar för att synliggöra eventuella skillnader.

Tillgänglig vård

Tillgänglig barn- och ungdomsvård innebär att det är lätt för den som behöver det att få kontakt med en verksamhet och att vid behov få information, stöd eller vård inom rimlig tid. Det innebär också att information och kommunikation ska vara begriplig och anpassad efter olika gruppers och individers behov.

Information

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska tillhandahålla begriplig och tillgänglig information till barn, unga och vuxna om barn- och ungdomsvårdens verksamhet, om deras rättigheter och om vilken hjälp de kan få.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska även informera om möjligheten att söka hjälp hos andra myndigheter när det är aktuellt.

Stöd och vård

Alla barn och unga som har behov av det ska ha likvärdig tillgång till arbetsmarknads- och socialförvaltningens insatser samt snabbt få den hjälp de behöver.

Enligt förvaltningslagen ska en utredning genomföras så snabbt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Skyndsamt ska iaktas både vid utredning och vid tillsättande av insatser. Om barnet behöver stöd under utredningstiden ska insats påbörjas omgående. Den lagstadgade utredningstiden om fyra månader är i ett barns liv en lång tid, och beroende på problematiken kan det få stora konsekvenser för barnets utveckling att behöva vänta på att få sina behov tillgodosedda. Det ska även erbjudas förebyggande och tidiga insatser i sammanhang där barn och deras vårdnadshavare finns, exempelvis vid familjecentraler och i form av socialarbetare i fältarbete.

Socialtjänstlagen reglerar hanteringen av orosanmälningar samt utredningstid. Kärnprocessen för barn- och ungdomsvården bygger på de lagstiftade tidsangivelserna och anger även kompletterande tidsramar för vissa moment i handläggningen.

Om familjehemsvård

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska noga följa barnets vård och utveckling utifrån tillsyn av dess psykiska och fysiska uppväxtmiljö med beaktande av barnets rätt till delaktighet

Familjehemmet är den närmaste arenan för barnets vardagliga liv och utveckling, och ska tillförsäkras stöd och handledning för sitt uppdrag.

Barnkonventionen anger alla barns rättigheter, men berör också rättigheter för särskilda grupper som i artikel 25 avseende barn som placeras utanför det egna hemmet och deras rätt till en regelbunden översyn av den behandling som barnet får och alla andra omständigheter rörande barnets omhändertagande.⁹

I socialtjänstlagen samt i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd för socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende regleras hur socialtjänsten ska fullgöra sitt ansvar och uppdrag gällande placerade barn och unga för att tillförsäkra dem trygg och säker vård. I kärnprocesserna för barn- och ungdomsvården samt familjehemsvården anges hur socialtjänsten i Malmö stad ska arbeta för att noga följa barnets vård och utveckling samt utreda och ge stöd och handledning till familjehem och jourhem. Den årliga aggregerade uppföljningen av familjehemsvården ska säkerställa efterföljandet av riktlinjer och kärnprocessen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska följa Sveriges Kommuners och Landstings rekommendationer för familjehem, jourhem samt kontaktperson/kontaktfamiljer.

Att arbetsmarknads- och socialförvaltningen följer SKL:s rekommendationer¹⁰ säkerställer en likvärdig hantering för alla familjehem, jourhem och kontaktpersoner/kontaktfamiljer, vilka är viktiga resurser för en säker och tillgänglig vård för barn och unga i behov av dessa insatser.

Individanpassad vård

Individanpassad barn- och ungdomsvård innebär att vården ges med respekt och lyhördhet för den enskildes specifika behov, förväntningar och integritet samt att den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig i vården och planeringen av denna.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska tillhandahålla individanpassat stöd och insatser till flickor och pojkar samt anpassat stöd till grupper av barn och unga.

Bedömningen av ett barns behov utgår alltid från det enskilda barnet. I riktlinjer för Malmö stads missbruks- och beroendevård regleras hur socialtjänsten ska arbeta med vissa grupper av barn och unga med särskilda behov i förhållande till problematik med missbruk, hos dem själva eller hos närstående.

I Lokal överenskommelse om samarbete mellan Malmö stad och Region Skåne gällande personer med psykisk funktionsnedsättning samt barn och ungdom som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa anges vissa former för att förebygga problematik hos och ge stöd till särskilda grupper av barn och unga.¹¹

⁹ <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#full>

¹⁰ <https://skl.se/integrationsocialomsorg/socialomsorg/barnochunga/placeradebarnochunga/familjehemsvard/rekommendationer.1506.html>

¹¹ <https://komin.malmo.se/download/18.fe21e4415b84a94fbed9f36/1503475184029/Lokal+%C3%B6verenskommelse+Psykiatriin+Malm%C3%B6+stad.pdf>

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska säkerställa att barn och unga så långt som möjligt har kontakt med samma person under tiden som hon eller han genomgår en utredning och/eller får en insats.

Att barn och unga får ha kontinuitet i kontakten med sin socialsekreterare är av största vikt. En stabil kontakt med samma person stärker barnets tillit och därmed också chansen att barnet ska kunna vara delaktigt, uttrycka sin åsikt och våga berätta om något inte är bra. Detta är av särskild vikt för barn och unga som är placerade i heldygnsvistelse, inte minst de familjehemsplacerade barnen som ofta är placerade under lång tid.

Utbildning och hälsa

Barn och unga som ska placeras ska genomgå en hälsoundersökning enligt BBIC, vilken omfattar fysisk och psykisk hälsa, om det inte är uppenbart att det inte behövs.

Socialtjänsten ansvarar för att följa upp så att barnet får den hjälp som undersökning och bedömning visat att barnet behöver.

Barn och unga som ska placeras ska genomgå en kognitiv undersökning, om det inte är uppenbart att det inte behövs.

Socialtjänsten ansvarar för att följa upp att barnet får den hjälp som undersökning och bedömning visat att barnet behöver.

Barn och unga som lever i miljöer med social problematik löper större risk att utveckla fysisk och psykisk ohälsa. Det är därför viktigt att socialtjänsten tar reda på hur barnet utvecklas fysiskt och psykiskt.

Att gå ut grundskolan med fullständiga betyg är en av de tydligaste skyddsfaktorerna som ökar möjligheten till en positiv utveckling för barn och unga, varför socialtjänsten också måste ta reda på hur barnets skolgång fungerar och om barnet behöver någon form av stöd för att klara skolan.

Både utredning och stöd när det gäller hälsa och skolgång måste ske i samverkan med hälso- och sjukvården och skolan. Inom ramen för dokumentationssystemet BBIC finns vägledning och stöddokument för hur detta kan gå till.

Skolfam är en metod och arbetsmodell för stöd till placerade barn i deras skolgång.¹² Alla barn som placeras i familjehem av Malmö stad och som uppfyller kriterierna inom metoden ska få ta del av bedömning och stödinsatser från Skolfam.

¹² <https://komin.malmo.se/Arbetsfalt-verksamheter/Forskola--utbildning/Skolfam.html>

Delaktighet

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska anpassa formerna för kommunikation och möten till det enskilda barnets förutsättningar, behov och önskemål.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska använda metoder och verktyg som stödjer och bjuder in barn och unga att vara delaktiga i beslut och insatser som rör dem.

Individanpassad vård förutsätter att barnet är delaktig i utredning och insats. Hur personalen ska arbeta med detta tydliggörs i arbetsmarknads- och socialförvaltningens kärnprocess för barn- och ungdomsvård.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska erbjuda alla barn och unga som avslutar en utredning att svara på en enkät om hur de upplevt kontakten och möjligheterna till information, delaktighet och inflytande.

Effektiv verksamhet

Effektiv vård innebär att tillgängliga resurser utnyttjas på bästa sätt för att nå uppsatta mål. En effektiv vård innebär också att uppmärksamma det enskilda barnets hela livssituation. Samverkan är viktigt för att möjliggöra en helhetssyn på barnet och dess villkor och detta ska alltid ske med utgångspunkt i barnets rättigheter, behov och intressen.

Mäta resultat

Se **Kunskapsbaserad verksamhet**

Samverkan

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska ha aktuella överenskommelser om samverkan för de områden där det behövs samt säkerställa att dessa överenskommelser följs och följs upp. kontinuerligt.

Samverkan är en lagstadgad skyldighet, där socialtjänsten har ett särskilt ansvar för att samverkan kommer till stånd. En fungerande samverkan är centralt för en effektiv verksamhet. När det gäller barn som riskerar att fara illa eller som har behov av stöd och insatser behöver det finnas samverkan med andra myndigheter med särskilt fokus på fysisk och psykisk hälsa samt skolgång.

Den lokala överenskommelsen om samarbete mellan Malmö stad och Region Skåne gällande personer med psykisk funktionsnedsättning samt barn och ungdom som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa reglerar samverkan mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen, funktionsstödsförvaltningen, hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen, skolförvaltningarna samt Region Skåne. I denna överenskommelse anges den samverkansorganisation som ska gälla mellan Malmö stad och Region Skåne.

SiSam samverkan är ett samverkansavtal mellan Malmö stad och Statens Institutionsstyrelse som reglerar samverkan kring barn och unga placerade på institution, med fokus på skolgång.¹³

Principer för samverkan är en överenskommelse mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen samt gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. I samverkansnätverket Samverkan Barn och Unga Malmö (SBUM) ingår representanter på chefsnivå från respektive förvaltning.

¹³ <https://komin.malmo.se/Arbetsfalt-verksamheter/Forskola--utbildning/SiSam-Samverkan.html>